

16.06.2016

Jakelussa mainituille

Viite

Asia Opetus- ja kulttuuriministeriön kysely rahoittajien toimenpiteistä avoimen tieteen ja tutkimuksen edistämiseksi

Arvoisa pääjohtaja,

Opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämän Avoin tiede ja tutkimus -hankkeen (ATT) tavoitteena on, että vuoteen 2017 mennessä Suomi nousee yhdeksi johtavista maista tieteen ja tutkimuksen avoimuudessa ja että avoimen tieteen mahdollisuudet hyödynnetään laajasti yhteiskunnassa.

Avoin tiede ja tutkimus tarkoittaa pyrkimyksiä edistää avoimia toimintamalleja tieteellisessä tutkimuksessa. Keskeinen tavoite on tutkimusetiikan ja juridisen toimintaympäristön asettamissa rajoissa tutkimustulosten, tutkimusdatan ja tutkimuksessa käytettyjen menetelmien julkaiseminen siten, että ne ovat kaikkien halukkaiden tarkasteltavissa ja käytettävissä.

Tavoitteeseen pääsyä ohjaa tiekartta⁽¹⁾. Tutkimusrahoittajat ovat avoimen tieteen tukemisessa tärkeä osa tutkimusjärjestelmää, sillä juuri rahoittajilla on paljon vastuita avoimuuden edistämiseksi, liittyen muun muassa rahoituspäätöksiin, rahoituksen muotoihin, rahoittajien oman toiminnan avoimuuteen sekä kehittämiseen. Tutkimusrahoittajien avoimen tieteen tukeminen ja avoin toiminta mahdollistavat yhdessä läpinäkyvän ja tehokkaan tutkimusjärjestelmän, jossa tutkimusrahoitus on läpinäkyvä ja toimiva osa tieteen tekoa.

Tällä kyselyllä haluamme saada tilannekuvan avoimeen tieteseen ja tutkimukseen liittyvistä tutkimusrahoittajien toimenpiteistä. Tämän selvityksen tarkoituksena on:

- Saada selkeä kuva lähtötilanteesta tutkimusrahoittajien toimintakulttuurin avoimuudessa.
- Verrata kansallista tilannetta muiden maiden ja kansainvälisten rahoittajien tilanteeseen.
- Tunnistaa vahvuuksia ja heikkouksia avoimuuden edistämiseksi.
- Tunnistaa tukea ja yhteistä tekemistä tarvitsevia osa-alueita.

Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tilannetta on selvitetty jo aiemmin (<http://avointiede.fi/toimintakulttuuri>) ja tarkoituksena on toistaa selvitykset tarvittaessa. Tässä rahoittajia koskevassa selvityksessä ovat tutkimusrahoittajista edustettuna Koneen säätiö, Suomen Akatemia sekä Tekes. Myöhemmin tänä vuonna tehdään kansainvälisten ja valittujen muiden maiden rahoittajien verrokkiselvitys täydentämään näkemystä Suomen tilanteesta.

Pyydämme teitä tarkistamaan/tarkistuttamaan organisaatiotanne koskevat tiedot sekä täyttämään kyselylomakkeen. Kyselyn materiaalit ja ohjeet löytyvät ja ovat ladattavissa osoitteesta <http://avointiedefi/toimintakulttuuri/rahoittajat>.

Kyselyllä kartoitetaan kolmea näkökulmaa:

1. Avoimuuden edistäminen tutkimusrahoittajan toimesta.

Taustamateriaalina on toimintakulttuurin nykytilan arviointiraportti⁽²⁾, joka perustuu rahoittajien julkisilta verkkosivuilta löytyviin tietoihin. Toivomme teidän myös kommentoivan tätä arviointiraporttia ja sen pohjatietoja omalta osaltanne. Voitte tehdä kommenttinne halutessanne joko suoraan Excel-taulukkoon tai Word-kyselyyn.

2. Tunnustus avoimen tieteen edistämässä.

3. Tutkimuksen toistettavuuteen ja todennettavuuteen liittyvät esteet.

Toivomme saavamme vastaukset 24.8.2015 klo 16.15 mennessä osoitteeseen kirjaamo@minedu.fi.

Lisätietoja antavat:

- Juha Haataja, OKM, juha.haataja@minedu.fi
- Sami Niinimäki, OKM, sami.niinimaki@minedu.fi
- Pirjo-Leena Forsström, pääsihteeri, CSC, pirjo-leena.forsstrom@csc.fi

Lisätietoja Avoin tiede ja tutkimus –hankkeesta: <http://avointiede.fi>

⁽¹⁾Tutkimuksen avoimuudella yllättäviä löytöjä ja luovaa oivaltamista. Avoimen tieteen ja tutkimuksen tiekartta 2014-2017. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2014:20. http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2014/Avoimen_tieteen_ja_tutkimuksen_tiekartta_2014_2017.html

⁽²⁾Toimintakulttuurin nykytilan arviointiraportti ja sen pohjana oleva aineisto ovat luettavissa tästä osoitteesta: <http://avointiede.fi/toimintakulttuuri/tutkimuslaitokset>

Ystävällisin terveisin,

Tiedeasiainneuvos, ryhmän päällikkö

Erja Heikkinen

Ylitarkastaja

Sami Niinimäki

Jakelu Suomen Akatemia
Innovaatorahoituskeskus Tekes
Koneen Säätiö